

Č.j.: Zn. S-MHMP-1250319/2011/OOP/VI/EIA/806-1/Nov.

Věc: Námítky k oznámení o záměru „Výstavba (obnova) golfového hřiště Praha – Klánovice (únor 2012)

podává: Ing. Jaroslav Landa, Bouřilova 1104, 198 00 Praha 9, předseda České mykologické společnosti, Karmelitská 14, 118 00 Praha 1, dne 12.3.2012

Podávám námítky proti stavbě golfového hřiště dle současně předložených projektů obou variant. Nesouhlasím s narušením dosavadních podmínek přírodního prostředí stanovišť velkých hub (makromycetů), které plánovaná stavba nevyhnutelně představuje. Dokumentuji současný stav a místa výskytu nejvzácnějších a nejohroženějších makromycetů a poukazuji na jejich základní potřebu, tj. zachování dosavadních podmínek na lokalitě, které pro další přežití vyžadují.

Význam hub

Houby jsou již mnoho let uznávanými organismy indikujícími stav přirozených stanovišť z různých hledisek. Lze podle nich hodnotit jak charakter, tak i stav stanovišť. Houby jsou specificky vázány na typy různých stanovišť, podloží, rostlinný kryt, na konkrétní symbionty (stromy) a podle situace jsou jim také přisuzovány různé stupně ohrožení i ochrany. Druhová diverzita hub je tedy obvykle svázána s celkovou situací stanovišť, jejich vzácností, perspektivou a potenciálním ohrožením. Houby nejsou jen indikátorem stavu, ale hlavně důležitým regulátorem rovnováhy plnicím různé funkce od symbiontů po reducenty a parazity.

Přístup k ohodnocení této lokality vedl přes lokality okolní

Xaverovský háj: Situaci dotčeného stanoviště i širšího okolí, pokud se týče hub, znám velmi dobře. Studiu hub na lokalitách jsem se věnoval od šedesátých let 20. století, kdy jsem navštěvoval a sledoval jako první lokalitu Xaverovský háj.

Blatov: V polovině 80tých let jsem provedl několikaletý mykocenologický průzkum na cca 15 trvalých plochách o výměře 50m² v Blatovské části tehdy vyhlášené PP, v *Luzulo-Quercetum* a *Molinio-Quercetum* při západní části lesního komplexu, zprávy jsou uloženy u AOPK Praha. Již tehdy (1982) jsem zjistil a rozpoznal, že nejcenějším objektem, hodným nejvyšší pozornosti z hlediska výskytu makromycetů na širším území je dnešní „**Prameniště Blatovského potoka**“ a jeho okolí. Před několika lety jsem konstatoval, že celá jižní část tohoto rašeliniště byla vykáčena, přestože probíhalo řízení o jeho vyhlášení přírodní památkou. Provedl jsem proto v závěru roku 2008 porovnání aktuálního stavu výskytu makromycetů v něm se stavem minulým od 80tých let. Srovnání dopadlo poměrně dobře, současný stav je jen mírně ochuzen a předpokládám tedy, že se stanoviště zregeneruje. Tato zpráva byla předána a uložena na Magistrátu, odbor životního prostředí k 31.12.2008 (DAG/54/11/002879/2007).

Vidrholc: Působím od roku 1977 jako člen České mykologické společnosti a současně od roku 1978 také jako člen České vědecké společnosti pro mykologii, vedl jsem řadu vycházek a studijních exkursí do různých částí Klánovického lesa a pro srovnání mohu přiložit například materiál pro účastníky vycházky ČVSM 24.10.1998 do části Vidrholc, kde je uvedeno aktuální moje vlastní zjištění růstu 285 druhů makromycetů v předchozím 30ti denním sledování (19.9.-22.10.1998) lokality Vidrholce před vycházkou. Uvádím to z důvodů, že mohu činit i některá srovnání o výskytu makromycetů v různých částech celého lesního komplexu, což není ani jednoduché ani samozřejmé, protože podobných výpovědí není mnoho, výjimkou je práce Mirko Svrčka z roku 1985 (Mykoflóra Prahy a nejbližšího okolí in *Natura Pragensis*), kde je popsána mykoflóra Vidrholce.

Výzkum makromycetů na dotčeném území za spolupráce Magistrátu, Občanského sdružení za Klánovický les, České mykologické společnosti a mykologů v letech 2010 a 2011

V letech 2010 a 2011 jsem se věnoval podrobně aktuálnímu stavu mykoflóry území dotčeného navrhovanými výstavbami golfového hřiště, tedy severně trati ČD, západně obce Klánovice, východně Blatovské a jižně Novodvorské hájovny, území o rozloze cca 100ha. Výsledky této práce jsem zahrnul do zpráv „Houby Prahy 2010 a 2011“, což jsou dvě závěrečné zprávy z grantů odboru ochrany životního prostředí pražského magistrátu - (rok 2010 DAG/54/11/005396/2009 a rok 2011 DAG/54/11/006191/2010). Výsledky jsem také poskytl Občanskému sdružení za Klánovický les. Na výzkumu spolupracovali buď společnými exkursemi, či individuálním určením některých druhů, v neposledním případě také předáním některých cenných sběrů do herbáře Národního muzea: v Praze: Ing. Pavel Svoboda, RNDr. Jan Borovička, Ph.D., Václav Hálek, Milan Marek, Bc. Erik Sičák, Mgr. Bohumil Bušek a RNDr. František Kotlaba, CSc. Výzkum makromycetů 2010-2011 přinesl na 8230 údajů o jednotlivých nálezech makromycetů, včetně zaměření jejich souřadnic, z nich bylo 2500 nálezů doloženo sběry k dalšímu studiu: celkem bylo dosud rozlišeno přes 700 druhů, ze kterých je 51 potenciálně ohrožených, respektive uvedených v Červeném seznamu hub (makromycetů) České republiky z roku 2006. Studium bude probíhat i nadále a bude průběžně vyhodnocováno. Výstupy ze studia se též připravují pro recenzované časopisy.

Diverzita hub

V roce 2010 bylo určeno 550 druhů, ve druhém roce 2011 pak 425 druhů, sloučením výsledků po dvou letech je to 632 různých druhů, u kterých mapují rozšíření. K nim přibývá několik desítek dalších, které se podařilo nalézt a odlišit od předchozích určených, nicméně ty jsou zatím ve stádiu detailnější druhové determinace. Některé druhy jsou i nové pro vědu a je nutno je popsat a pojmenovat. Zatím je tedy k dispozici materiál přesahující 700 druhů makromycetů z území po posledních dvou letech aktuálního a intenzivního průzkumu rovnoměrně rozloženého na celé území. Počet druhů makromycetů na dotčeném území je neobyčejně vysoký. Diverzitou makromycetů patří území mezi lokality bohaté, srovnatelné s významnými rezervacemi či oblastmi (jižní Čechy, Šumava). Vysoká diverzita hub souvisí s pestrostí zastoupení typů lesa a jeho dřevin počínaje nejvlhčími olšinami a vrbami, dále břízou, osikou, dubem, borovicí, smrkem, s bohatým zastoupením druhů hub mokřadních, rašeliništních, podmáčených půd, pobřeží potoků, stejně tak jako lesních lemů a také březových a kyselých doubrav, porostů borovice i lípy srdčité. Zjištěný počet druhů cévnatých rostlin přesahující 500 nasvědčuje přítomnosti kolem 1000-1500 druhů makromycetů na stanovišti sledovaného území. Diverzita samotná není na území tou jedinou nejpodstatnější věcí, ještě důležitější je unikátnost bohatého souboru druhového zastoupení specifických druhů hub mokřadních, rašeliništních, přípotočních olšin, vrb apod., jak již bylo i bude specifikováno dále. Některé z těchto druhů mají až montánní charakter a nejbližše se vyskytují až na jihu, jihozápadě či severu Čech. Na takovýto charakter zdejších lokalit upozorňoval ve své studii dr. Mírko Svrček. Např. *Russula mustelina* (příloha 2, obr.9) je druhem horských smrčín.

Přítomnost chráněných druhů hub

Na výše vymezeném území byla zjištěna přítomnost zvláště chráněných druhů makromycetů chráněných zákonem dle stávající vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. U jednotlivých položek je připojena i lokalizace jejich výskytu:

Inocybe acutella Bon (= *acuta*), kriticky ohrožený druh, N50°05'15,2" E14°39'08,5-09,5" na dílu 36C1 dle porostní mapy, druh mykorhizní pod vrbami, vlhké louky a rašeliniště. zde pod vrbami na jihu území, levý břeh potoka. *Inocybe acutella* jinak známa pouze z Pančické louky v Krkonoších. Bývá nyní synonymizována s *Inocybe acuta*, což by mohlo vést i k přehodnocení jejího rozšíření. Dle červeného seznamu hub jde o druh nedostatečně známého ohrožení (v příloze 2 obr.4 je pohled na stanoviště jižní části území s vrbami, pod těmito vrbami dále např. *Hebeloma pusillum* na obr.6 a *Cortinarius cf. tenebricus* na obr.5).

Russula alnetorum Romagn. - holubinka olšinná, druh ohrožený, N50°05'33,8" E14°39'27,4" a N50°05'30,2" E14°39'17,6" mykorhizní v olšinách, podél potoků a řek, v lužních lesích, na prameništích a na okrajích rašelinišť. Je ohrožena ničením mokřadů. Zde v centru PP

Prameniště Blatovského potoka (dále PBP) díl 35A9 a v malé olšině severovýchodně mimo PP PBP díl 35D5b v VIII 2010. Dle červeného seznamu hub jde o téměř ohrožený druh.

Přítomnost druhů hub navržených k ochraně (návrh novelizace vyhlášky MŽP 2011)

Amanita friabilis (P.Karst.) Bas - muchomůrka olšová, kriticky ohrožený, N50°05'31,2" E14°38'56,3" mykorhizní v olšinách v VII 2010, nález ve fragmentární olšině sub *Alnus glutinosa* a *A.incana* západně malého Novodvorského mokřadu díl 35B9a/4. Pozoroval jsem zde rychlý růst plodnice, večer byla ve formě vajíčka, druhý den již byla dospělá a přerostlá. Vzácná bezprstenná olšová muchomůrka, na vlhkých místech pod olšemi, ve středních Čechách již byla nalezena, je ohrožena úbytkem vhodných stanovišť. Dle červeného seznamu hub ohrožený druh.

Hypholoma myosotis (Fr.: Fr.) M. Lange - třepenitka pomněnková, druh ohrožený, N50°05'28,8" E14°39'16" terestricky, okraj rašeliniště, v rašeliníku nebo jiných mokřadních mechorostech, na rašeliništích, prameništích a v podmáčených smrčínách, od pahorkatiny až do horského stupně. Jejího výskytu zde ubývá, již ji nelze nalézt tak pravidelně, vyskytuje se vzácně na severním lemu rašelinné březiny díl PBP 35A9, další lokalita je známa v rámci celého lesního komplexu ještě z Vidrholce udávána jak Svrčkem (1985), tak Landou (1998). Dle Červeného seznamu zranitelný druh. Trpí vysoušením mokřadů a vlhkých míst, dříve zde mívala jistá útočiště.

Lentinellus ursinus (Fr.) Kühner - houžovec medvědí, druh ohrožený, N50°05'30,4-30,8" E14°39'57-58" díl 35B9/4a druh lignikolní na zetlelém dřevě, zde nalezen opakovaně VIII, IX, X 2010 a X, XI 2011 více nálezů ve vlhkých místech vesměs na tlejících kmenech nejčastěji *Alnus incana* v oblasti fragmentární olšiny západně Novodvorského mokřadu (příloha.2, obr.1 - 2) sbírán též společně s dr.Borovičkou. V ČR známo asi 20 lokalit, z toho na polovině z nich byl nalezen po roce 1995, z nichž většina se nachází spíše v teplých oblastech na svazích, v údolích nebo v teplých nivách velkých řek, dle červeného seznamu ohrožený druh.

Pluteus aurantiorugosus (Trog) Sacc.- štitovka šarlatová, druh ohrožený, druh z Červené knihy ČSR, N50°05'19" E14°39'12", lignikolní, zde na jihu území při soutoku potoků díl 36D8, vzácně na ležícím kmeni javoru klenu *Acer pseudoplatanus*. Větší počet lokalit na Moravě, v Čechách druh vzácnější udáván Hořín u Mělníka, Český kras a Praha-Kinského sady, dle červeného seznamu hub druh zranitelný druh.

Přítomnost dalších potenciálně ohrožených druhů zařazených v Červeném seznamu hub (makromycetů) 2006 v nejvyšších kategoriích ohrožení

kriticky ohrožené druhy (CR)

Postia folliculocystidiata (Kotl. et Vampola) Niemelä - bělochoroš terčovitý, X 2011 na ležícím kmeni borovice, jih území, levý břeh potoka, střední část, blíže trati ČD, díl 36C8. Jde o velmi vzácný druh a teprve **první nález v Čechách** po sběru typové položky z údolí Želivky 1964, na Moravě nalezen v lužním lese u Ranšpurku 2002, determinaci a uložení do herbáře NM provedl dr. František Kotlaba. Podobného dřeva zde neleží mnoho, budeme tento vzácný druh na lokalitě sledovat.

Stropharia inuncta (Fr.) Quél.- límcovka natřená, nápadný a dobře poznatelný druh, zde nalezen opakovaně v VIII 2010 na dvou různých stanovištích, jednak ve střední části PP Prameniště Blatovského potoka, v otevřené části v trávě díl 35A9 a pak na jihu na okraji mladší olšiny při levém břehu Blatovského potoka díl 36C1/4. Roste nehojně, bývá nalézána - i přes svoji nápadnost - jen zřídka, na loukách či v podmáčených lesích. V Praze byla nalezena ještě jedenkrát v VIII 2010 společně s ing.Jiřím Burelem v údolí Pitkovického potoka v trávě. Tento kriticky ohrožený druh nachází na zdejších lokalitách dobré podmínky v otevřenějších částech a při okrajích olšin. Jak zde, tak u Pitkovického potoka jde ve všech třech případech o podmáčená stanoviště, čas od času s přebytkem vláhou.

Inocybe hystrix (Fr.) P.Karst.- vláknice štetinatá, jediný nález zde v IX 2010 na pravém břehu Blatovského potoka, smrkový les s borovicí, díl 36D8. Překvapivý nález dobře poznatelného druhu, žádné další vláknice se úplně nepodobá právě svojí štetinatostí, nehojný mykorhizní druh

živnějších půd vesměs se smrkem. Nacházeli jsme jej vzácně na místech částečně bazičtějších, obohacených, alespoň sintrech vodních výstupů (Krkonoše - Obří důl, Českosaské Švýcarsko blíže bývalé vápenky). Zde druh rostl na stanovišti společně s *Ripartites tricholoma*, *Cortinarius bolaris*, *Cortinarius paleaceus*.

ohrožené druhy (EN)

Agrocybe paludosa (J.E.Lange) Watling et Gregory - polnička bažinná, nalezena v X, XI 2011, opakovaný nález na stanovišti při severním okraji malého Novodvorského mokřadu 35B9a/4, v mechu porůstajícím vlhké tlející dřevo ponořené ve vodě, vzácná, ve středních Čechách byla již nalezena, jinak jižní Čechy a Šumava, ohrožená mizením mokřadů a jejich prostředím.

Cortinarius alnetorum (Velen.) M. M. Moser - pavučinec olšový, mykorhizní symbiont olší, vzácně na vlhké až bahnitě půdě pod olšemi, druh popsán pro vědu z České republiky, ve středních Čechách je znám z Českého krasu. Zde nalézán opakovaně na podzim roku 2010 i 2011, jen na jihu území, v olšinách na levém břehu Blatovského potoka, nejbohatší nálezy v mladé nejzápadnější olšině západně od vrboviště díl 36C1 (příloha 2, obr.3), dále pak proti proudu potoka v olšinách roztroušeně díl 36C3,5a až k první retenční nádrži, severněji v PP Prameniště Blatovského potoka neroste, sbírán zde též společně s dr.Borovičkou, který uvedený druhový okruh studuje. Zjistil jsem, že plodnice se snadno poznávají podle jejich význačné modré fluorescence v UV světle. Sledovat jak může výskyt tohoto druhu souviset se stářím porostů olšin vzhledem ke zde jeho bohaté přítomnosti na levém břehu potoka a absenci v PP PBP.

Cortinarius helvelloides (Fr.) Fr. - pavučinec chřapáčovitý, je ze zdejších olšinných pavučinců (*Cortinarius alnetorum* a okruh *Cortinarius bibulus*) nejvzácnější, jednotlivě v rašelinné březině PP PBP, kde jsou též olše lepkavé, díl 35A9. Roste nehojně - již. Čechy, Šumava.

Entoloma juncinum (Kühner et Romagn.) Noordel.- závojenka sítinová nalezena opakovaně VI, VIII, IX 2010 většinou v rozvolněnějších prostorech lesa v blízkosti PP PBP, pravý břeh Blatovského potoka, ale i jinde, vesměs však v blízkosti potoka na obou jeho březích. Roste ve vlhkých lesních mokřadech a rašeliništích vzácně, na zemi, nikoli jen v sítinách, druh jsem našel i ve Vidrholci (1998), udává ho z Vidrholce i Svrček (1985).

Hypholoma subericaeum (Fr.) Kühner - třepenitka vlhkožijná nalezena pod vrbou - *Salix aurita*, vrboviště na levém břehu potoka díl 36C1, časem zde poněkud mění stanoviště podle vhodné vlhkosti, na bahnitě půdě, podmáčených stanovištích vrb *Salix aurita*, *S.cinerea* či břízy *Betula pubescens*. Rostla dříve západně od Xaverovské louky pod břízami a v Blatově u hradla Blatov pod vrbou, o těchto nálezech z Blatova referoval dr.Borovička v Mykologickém sborníku, tento druh udává také Svrček (1985) z Vidrholce, známa též z Ostravska. Na Blatově zatím vždy nalézala příhodné podmínky.

Lactarius musteus Fr. - ryzec strakatý, opakovaně nalezen X 2010 v rašelinné březině PBP v dosahu borovice lesní, díl 35A9. Zaznamenán zejména v jižních Čechách, v minulosti i v okolí Prahy (1944). Mimo chráněná území je ohrožen lesnickými zásahy způsobujícími fragmentaci biotopů a eutrofizaci.

Lyophyllum leucophaetum (P. Karst.) P. Karst. - líha kouřová, poměrně snadno poznatelný rychle tmavnoucí druh při poškození, opakované nálezy IX 2010, X 2011 pod soutokem potoků, pravý břeh, v blízkosti potoka na vlhké půdě pod osikami na více místech, díl 36B3, zde v tomto místě lokality a jeho blízkosti roste více zajímavých významných druhů. Zatím známo několik nálezů z jižních Čech, z okolí Ostravy a Hostýnských vrchů.

Pluteus phlebophorus (Dittm.:Fr.) P.Kumm.- šitovka síťnatá, saprotrof na tlejícím dřevě listnáčů, v přirozenějších porostech s velkým množstvím tlejícího dřeva, zde každoročně více plodnic na zetlelém kmeni břízy v centru PP PBP, díl 35A9.

Pluteus thomsonii (Berk. et Broome) Dennis - šitovka Thomsonova, na více lokalitách Čech i Moravy, též střední Čechy. např. z Posázaví, ze Šumavy, z jižních Čech, Železných hor, Beskyd, Hostýnských vrchů a jižní Moravy. Zde nehojně ve vlhčích částech smíšených doubrav, na dřevě dubu, břízy, díl 35A9.

Russula albonigra Krombh. - holubinka černobílá, druh z Červené knihy ČSR. V ČR bylo do roku 1995 zaznamenáno 27 lokalit, a to roztroušeně na celém území ČR kromě východních Čech a

severovýchodní Moravy. Po roce 1995 byla zaznamenána na Šumavě, v Novohradském podhůří, ve východních Čechách a na jižní Moravě. Zde nehojný pod duby a také břízami v *Luzulo-Quercetum* na západě území díl 36E10, dříve též nálezy v PP část Blatov.

Russula brunneoviolacea Crawsh. - holubinka hnědofialová, je charakteristickým druhem kyselých doubrav, proto se na území vyskytuje nejčastěji v západní části území díl 36E10 v *Luzulo-Quercetum*, ojediněle i jinde na území v částech vlhkých ale spíše výjimečně, kromě dubu, též pod břízou. VI, VII, VIII, IX 2010 IX 2011. Nálezy také v kyselých doubravách Blatovské části lesa (dříve), ve Vidrholci nalézána nebyla. V Čechách ani na Moravě není známo mnoho lokalit, východní Čechy, Novohradsko, Šumava.

Steccherinum oreophilum Lindsey et Gilb. - bránovitka přezkatá, nalezena na ležící větvi pravděpodobně osiky ve vlhké části v blízkosti Blatovského potoka, na pravém břehu pod soutokem díl 36B3 v X 2010, det. dr. Kotlaba, exsikát uložen v herbáři Národního muzea v Praze. Jde o vzácný nález, teprve asi 5 známou lokalitu v Čechách.

Přehled dalších druhů nižších kategorií Červeného seznamu VU(7), NT(13), DD(14) jakož i všech celkem 632 rozlišených druhů makromycetů na území 2010-2011 je uveden v citovaných zprávách a k dispozici též u autora této námitky.

Metodika zjištění nejohroženějších částí území pro makromycety a jeho charakteru - mapováním vzorku 51 potenciálně ohrožených druhů z rozsáhle založeného studia

Právě proto, že byl průzkum proveden celoplošně a rovnoměrně po dvě vegetační sezóny a vzhledem tomu, že ke všem 8230 nálezům byly zjištěny souřadnice GPS, stoupla nebývalou měrou znalost o aktuálním rozšíření jednotlivých druhů na území, a zejména také o rozložení ohrožených druhů. Za širší základ potenciálně ohrožených druhů jsem vzal vedle druhů chráněných též 51 druhů, které figurují v Červeném seznamu hub (makromycetů) ČR uvažujíc je zde všechny jako potenciálně ohrožené druhy. Jejich skladba je taková, že mezi nimi jsou 3 druhy kriticky ohrožené (CR), 14 druhů ohrožených (EN), 7 druhů zranitelných (VU), 13 druhů téměř ohrožených (NT) a 14 druhů s ohrožením neznámým (DD). Celkem jsem v letech 2010 - 2011 zaznamenal 250 souřadnic nálezů těchto potenciálně ohrožených druhů makromycetů a z nich 150 souřadnicově se vzájemně lišících polohou vynesl do mapy. Druhy CR, EN jsou na mapě Příloha 1 vykresleny červeně, druhy VU, NT modře a druhy DD zeleně. Zakreslení tak mapuje veškerá místa s výskytem potenciálně ohrožených hub, která byla aktuálně zjištěna, což neznamená, že neexistují na území stanoviště další. Jsou tím dány hladiny jejich výskytu a lze tak dovodit, o jaké lokality se jedná podle jejich geografických poloh.

Výsledky mapování mykologicky cenných sublokalit - příloha 1

- Mokřad jižně Novodvorské hájovny a fragmentární olšina západně - díl 35B hostí druhy navržené k ochraně *Amanita friabilis*, *Lentinellus ursinus*, ohrožené *Agrocybe paludosa*, dále např. *Phyllotopsis nidulans*, *Boletus ripariellus*.

- Centrální část PP PBP díl 35A hostí z chráněných *Russula alnetorum*, z navržených k ochraně *Hypholoma myosotis*, ohrožené *Stropharia inuncta*, *Cortinarius helvelloides*, *Lactarius musteus*, *Pluteus phleboporus*, *P.thomsonii*, dále např. komplex druhů *Cortinarius bibulus* u něž zde byly zjištěny 2-3 druhy (liší se mj. již fluorescenčně), více druhů rodu *Alnicola*, *Russula sphagnophila*, *Leccinum holopus*. *Tephrocycbe rancidum*

- Soutoky potoků na jižní části území díl 36B hostí z navržených k ochraně *Pluteus aurantiorugosus*, z ohrožených *Inocybe hystrix*, *Lyophyllum leucophaetum*, *Steccherinum oreophilum*, *Entoloma juncinum*, dále např. *Russula gracillima* či *Russula curtipes*.

- Jih území, levý břeh, olšové a vrbové porosty, lem lesa díl 36C hostí chráněné *Inocybe acutella*, ohrožené *Stropharia inuncta*, *Cortinarius alnetorum*, *Hypholoma subericaceum*, *Entoloma juncinum*, dále např. *Cortinarius cinnamomeoluteus*, *Cortinarius cf.tenebricus*, *Hebeloma pussillum*, *Russula sphagnophila*, *Boletus ripariellus*.

- *Luzulo-Quercetum* při západním okraji díl 36E je nejbohatší částí území na velké mykorhizní houby, hostí ohrožené *Russula brunneoviolacea*, *R.albonigra*, dále např. *Entoloma nitidum*, *Russula*

carpini, hojně druhů z rodů *Russula* a *Lactarius*, *Boletus*, *Leccinum* např. *Leccinum quercinum* (příloha 2, obr.10), *Amanita*, *Cortinarius* včetně *Dermocybe*, *Laccaria* včetně *L.bicolor* aj.

Kde na území se tedy ohrožené druhy hub nejvíce nacházejí

Z výsledku jednoznačně vyplývá, že druhy, které jsou na území vzácné, ohrožené a chráněné jsou v rozhodující míře závislé na vodotečích a stojatých vodách na území, na místech s rašeliněním i živých ostrůvcích rašeliníků, na porostech olší, osik a vrb, stejně jako břízy, zejména pýřité, v lesních lemech v kombinaci se smrkem či borovicí. Vyskytují se v širokém pásu kolem potoka Blatovského i vodoteče Placiny, a to po celém jejich průběhu územím nejen v PP PBP, ale zejména v soutoku potoků i níže po toku k Blatovské hájovně. Různé sublokality, např. vlhké oblasti navzájem nehostí stejné, ale různé druhy hub. Menší měrou (plošně) jsou zastoupena i další společenstva hostící houby, zejména *Luzulo-Quercetum* při západním okraji území je mykologicky velmi cenné.

Závěry k lokalitě - území

Z provedeného podrobného aktuálního výzkumu lze **uzavřít, že unikátnost, biologická hodnota a specifičnost souboru nalezených druhů velkých hub (makromycetů) je podmíněna zachováním současných podmínek na tomto území:** stávajících vodotečí a hladiny spodních vod, přítomností porostů v okolí potoků, jejich druhové skladby, zachováním vlhkosti v okolí, a to napříč celým územím. Právě komplexní povaha uvedených faktorů spolu s příhodnými podmínkami podloží vyústila ve vyváženost celého přírodního systému, který nemá z hlediska makromycetů konkurenci ani v blízkých částech lesa Vidrholec a Blatov či Xaverovský háj, ani v dalekém okolí.

Proto v této námitce předkládám nejen obecné závěry, ale především uvedená konkrétní původní data, která nemusela být a zřejmě doposud nebyla známa a žádám je v probíhajících řízeních zohlednit.

P.S.

Pro zachování uvedené biologické hodnoty území mohu jen doporučit odstoupit od myšlenky „obnovy hřiště“ na této lokalitě a pro budování takovéto stavby najít lokalitu vhodnější, která by nenarušila cenná přírodní stanoviště. Ztráta území by byla příliš velkou a nenahraditelnou cenou za to, co bychom získali. Vychází-li někdo ze stavu před 75 lety, třeba k tomu dodat, že i tehdy to pro území a jeho přírodní poměry dobré řešení nebylo - a není ani dnes. Zjizvení území lesních porostů, po tehdejších zásahu jsou patrná dodnes. Území oslabila, ale zatím ještě ne nenávratně. Dnešní vyspělejší technika by mokřadní stanoviště nejspíš vysušila mnohem lépe - a taková stanoviště přitom patří k těm nejohroženějším u nás vůbec. Je ironií, že právě v tomto nejhodnotnějších místě lesa se s takovou myšlenkou zahrává. Jedinou možností, která by se měla preferovat, je **zachování celistvosti lesa.**

podává: Ing.Jaroslav Landa, Bouřilova 1104, 198 00 Praha 9, předseda České Mykologické společnosti, Karmelitská 14, 118 00 Praha 1, dne 12.3.2012

Nálezová data o jednotlivých druzích byla zahrnuta i do zpráv České mykologické společnosti „Houby Prahy 2010 a 2011“ podle smluv DAG/54/11/005396/2009 a DAG/54/11/006191/2010 Pražského Magistrátu, kterému děkujeme za spolupráci a podporu.

Přílohy

1) Potenciálně ohrožené makromycety 2010-2011 - mapování CR,EN, VU,NT, DD - del.J.Landa

2) Vyobrazení - foto J.Landa 2011

1 *Lentinus ursinus* 35B4

3 *Cortinarius alnetorum* 36C1

5 *Cortinarius* (*Telamonia*) cf. *tenebricus* 36C1

7 *Russula sphagnophila* 36C1

9 *Russula mustelina* 35B9a

11 *Luzulo-Quercetum*, záp.území dne 11.11.2011 36E10

2 Mokřad jižně Novodvorské hájovny 35B4

4 Jižní část území s vrbami 36C1

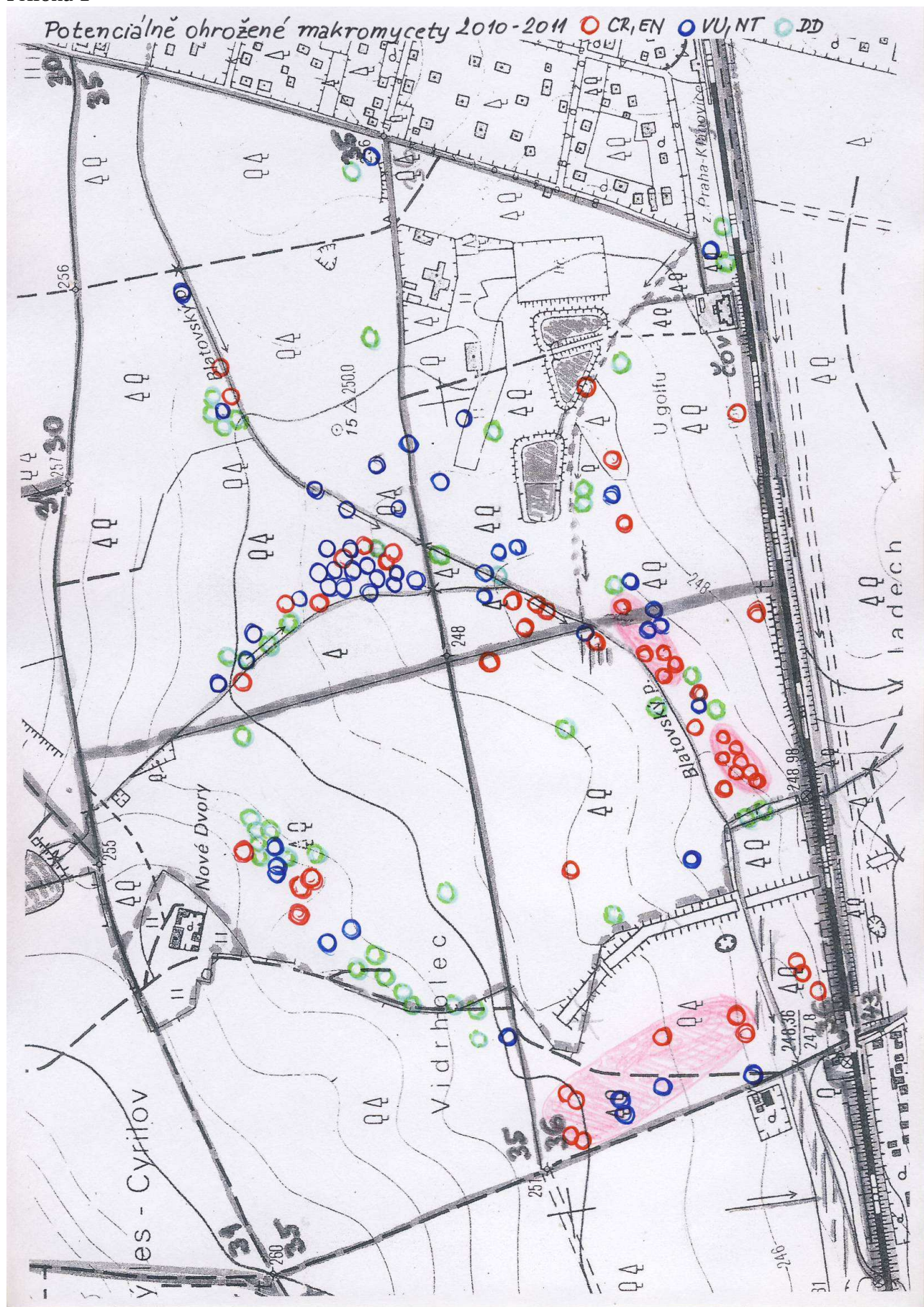
6 *Hebeloma pusillum* 36C1

8 *Laccaria* - nový druh pod osikami 36A1

10 *Leccinum quercinum* 36E10, 35C11

12 *Entoloma nitidum* 36E10

3) Klánovický les - Vidrholec Mykologická vycházka České vědecké společnosti pro mykologii 24.října 1998

01 Lentinus ursinus.JPG

02 Mokřad jižně Novodvorské hájovny.JPG

03 Cortinarius alnetorum.JPG

04 Jižní část území s vrbami.JPG

05 Cortinarius (Telamonia) cf. tenebricus.JPG

06 Hebeloma pusillum.JPG

07 Russula sphagnophila.JPG

08 Laccaria - nový druh pod osikami.JPG

09 Russula mustelina.JPG

10 Leccinum quercinum.JPG

11 Luzulo-Quercetum, západ úz. 11.11.2011....

12 Entoloma nitidum.JPG

KLÁNOVICKÝ LES - VIDRHOLEC

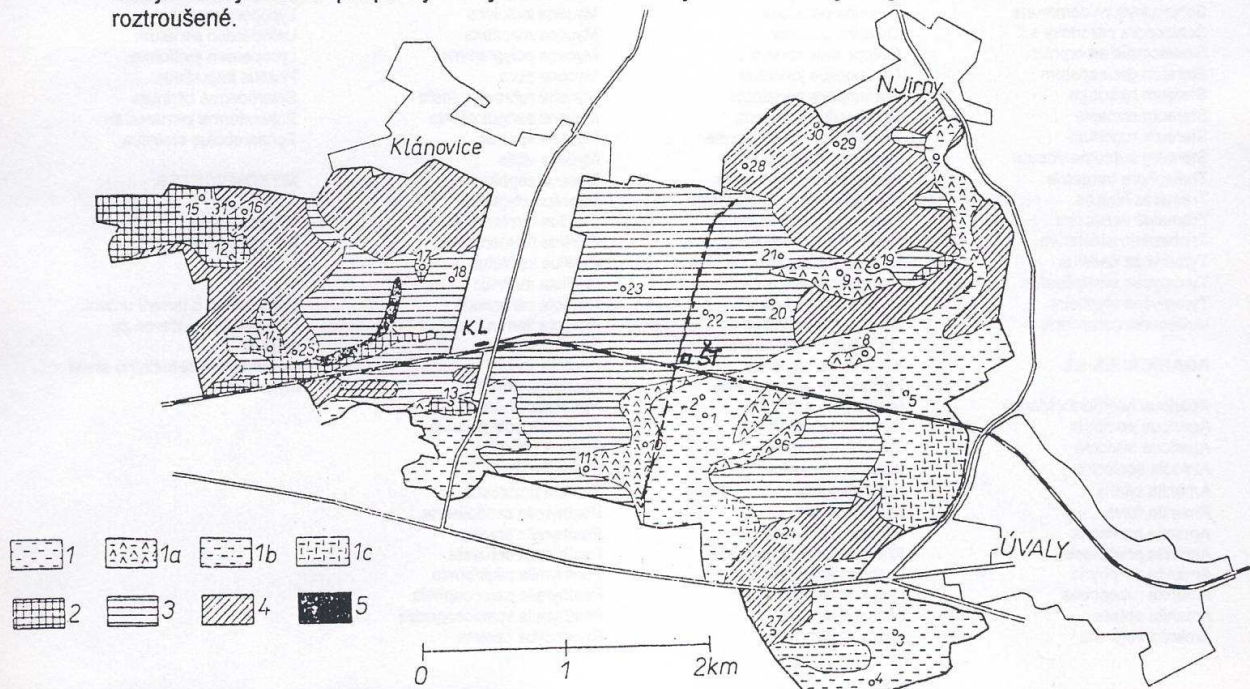
Mykologická vycházka ČVSM dne 24. října 1998

Zprávy o lesích rozkládajících se 15 km východně od Prahy jsou již ze středověku. Tehdy se na tomto území kromě lesů nacházelo i několik vesnic, polí a rybníků. Jednalo se o vesnice Žák, Hol, Lhota nad Úvalem, Slavětice a osada Blatov a rybníky Žák, Holský a Slavětický. Středověké vesnice po válkách v 16. a 17. století zpusťly a zanikly a na území vznikl postupně rozsáhlý souvislý les, kterým procházela důležitá zemská stezka z Prahy na Moravu. Rybníky zde však zůstaly až do zbudování železniční trati v roce 1845, kdy byly vypuštěny. Vesnice Lhota nad Úvalem je v některých pramenech zvána jménem Vidrholec. Toto jméno po ní získal zdejší les. V roce 1845 byla postavena i myslivna Štamberk na křižovatce nové železnice se starou cestou z Jíren do Sibřiny. V roce 1874 odkupuje část pozemků pan Klán a r.1878 zde začíná vznikat nová osada s názvem Klánovice. Teprve poté mohl zdejší komplex lesů dostat název Klánovický les. Železniční trať je les rozdělen na severní a jižní sektor a silnicí Klánovice - Újezd nad Lesy na východní a západní sektor.

Klánovický les leží v oblasti středočeské kotliny, na rozhraní mezi středočeskou vrchovinou a nížinou středního Polabí v nadmořské výšce mezi 225 až 300 m, v málo členěném reliéfu. Klimaticky patří toto území k mírně teplé, mírně suché podoblasti s průměrnou roční teplotou mezi 8-9 stupni Celsia a ročním srážkovým normálem kolem 550 mm. Geologické podloží je jednou z příčin dochování lesního komplexu do současné doby. Je tvořeno v severní části cenomanskými vrstvami, v jižní části břidlicemi, které jsou zčásti překryty hlinitým eluvium a sprašemi. V nejvyšší části území na rozhraní mezi Vidrholcem a Škvoreckou oborou proniká pruh křemenců. Půdy severozápadní části lesa jsou lehčí, slabě až silně hlinité písky s relativně mělkým profilem, v jihovýchodní polovině převažují hlubší písčité hlíny. Na zamokřených místech dochází ke vzniku dřevité slatiny v ostrůvkách vlastních olšin. V lesním komplexu převládají oligotrofní nebo mesotrofní společenstva s převahou acidofilních prvků nižších poloh hercynské oblasti Čech. Zjištěny byly i některé horské druhy rostlin, ve středočeské nížině vzácné.

Na mapce jsou rekonstrukční vegetační jednotky Klánovického lesa podle Neuhausla a Neuhauslová-Novotné (1966) : 1 - *Galio - Carpinetum*, 1a - *Galio - Carpinetum molinietosum*, 1b - *Galio - Carpinetum molinietosum* s *Carex brizoides*, 1c - *Galio - Carpinetum* degradační fáze, 2 - *Quercus - Betuletum* vlhčí subasoc., 3 - *Quercus - Betuletum* sušší subasoc., 4 - *Luzulo - Quercetum*, 5 - Fragmety olšin. Podstatnější změny vyvolala záměna lesních kultur, zvláště pak výsadba smrkových monokultur, která však je lokalisována na menších plochách. Dosud zachovalá společenstva habrových, bezkolencových (s podrostem trávy *Molinia coerulea*) a kyselých doubrav, místy přecházejí v malá rašeliniště se živým *Sphagnum*. Tato jsou vyvinuta např. po obou stranách železniční trati mezi Klánovicemi a Úvaly. V roce 1982 byly některé části Klánovického lesa vyhlášeny chráněnými přírodními výtvory. Jedná se o části Blatov, Klánovice - Vidrholec podle železniční trati a později též Cyrilov. Katastrálně náleží severozápadní část lesa k Praze-Horním Počemicím, střední severní část k Praze-Klánovicím, jihovýchodní část k Praze- Újezdu nad Lesy a samý východní okraj blíže Úval a Nových Jíren leží vně území Prahy.

Mykologickou charakteristiku Vidrholce s přehledem lupenatých a hřibovitých hub podal M.Svrček (1985) v "Mykoflóře Prahy a nejbližšího okolí". Příspěvek k poznání mykorrhizních hub Blatova uvedl J.Landa (1987) v "Mykorrhizní houby podmačených a kyselých doubrav východního okraje Prahy". Další příspěvky k mykoflóře Vidrholce jsou v naší mykologické literatuře značně roztroušené.

**Přehled makromycetů
v prostoru dnešní vycházky
Klánovický les -
Vidrholec
nalezených mezi
19.9.1998-22.10.1998**

(sestavil J.Landa)

ASCOMYCETES

Aleuria aurantia
Ascocoryne sarcoides
Hymenoscyphus fructigenus
Nectria cinnabarina
Otidea onotica
Xylaria hypoxylon

BASIDIOMYCETES

APHYLLOPHORALES s.l.

Auriscalpium vulgare
Bjerkandera adusta
Calocera comea
Calocera viscosa
Clavulina cristata
Dacryomyces stillatus
Daedalea quercina
Daedaleopsis confragosa
Fistulina hepatica
Fomes fomentarius
Ganoderma lipsiense
Gloeophyllum sepiarium
Hapalopilus rutilans
Heterobasidion annosum
Hymenochaete rubiginosa
Laetiporus sulphureus
Lenzites betulinus
Macrotyphula fistulina
Merulius tremellosus
Oligoporusptychogaster

Osmoporus odoratus
Peniophora quercina
Phellinus robustus
Piptoporus betulinus
Polyporus ciliatus
Pycnoporus cinnabarinum
Radulomyces molaris
Schizophyllum commune
Schizopora paradoxa s.l.
Skeletocutis amorphus
Stereum gausapatum
Stereum hirsutum
Stereum rameale
Stereum rugosum
Stereum subtomentosum
Thelephora terrestris
Trametes hirsuta
Trametes versicolor
Trichaptum abietinum
Tyromyces caesius
Tyromyces semipileatus
Tyromyces stypticus
Vuilleminia comedens

AGARICALES s.l.

Agaricus haemorrhoidarius
Agaricus semotus
Agaricus silvicola
Alicola scolecina
Amanita citrina
Amanita fulva
Amanita muscaria
Amanita phalloides
Amanita porphyria
Amanita rubescens
Amanita spissa
Amanita vaginata

Armillaria ostoyae
Bolbitius vitellinus
Boletinus cavipes
Camarophyllus niveus
Chalciporus piperatus
Clitocybe candicans
Clitocybe cerusata
Clitocybe clavipes
Clitocybe costata
Clitocybe ditopa
Clitocybe gibba
Clitocybe incilis
Clitocybe metachroa
Clitocybe odora
Clitocybe phylophila
Clitopilus prunulus
Collybia asema
Collybia butyracea
Collybia confluens
Collybia dryophila
Collybia fusipes
Collybia maculata
Collybia marasmioidea
Collybia peronata
Collybia tergina
Conocybe pilosella
Conocybe siennoophylla
Coprinus atramentarius
Coprinus commatus
Coprinus domesticus
Coprinus micaceus
Coprinus plicatilis
Cortinarius anomalus
Cortinarius castaneus
Cortinarius decipiens
Cortinarius delibutus
Cortinarius duracinus
Cortinarius hemitrichus
Cortinarius paleaceus
Cortinarius serpites
Cortinarius torvus
Crepidotus variabilis
Cystoderma amiantinum
Cystoderma carcharias
Cystoderma granulosum
Cystoderma terre
Entoloma cetratum
Entoloma juncinum
Entoloma nidorsum
Flammulina velutipes
Galerina badipes
Galerina mniophila
Galerina paludosa
Galerina unicolor
Gomphidius roseus
Gymnopilus junonius
Gymnopilus penetrans
Gymnopilus sapineus
Hebeloma crustuliniforme
Hebeloma longicaudum
Hebeloma mesophaeum
Hebeloma pallidoluctuosum
Hebeloma sacchariolens
Hebeloma tomentosum
Hohenbuehelia atrocoerulea
Hygrophoropsis aurantiaca
Hypholoma elongatum
Hypholoma ericaeum
Hypholoma fasciculare
Hypholoma myosotis
Hypholoma sublateritium
Hypholoma subviride
Hypholoma udum
Inocybe argillacea
Inocybe cervicolor
Inocybe currei
Inocybe lacera
Inocybe petiginosa
Kuehneromyces mutabilis
Laccaria amethystina
Laccaria bicolor
Laccaria laccata
Laccaria proxima

Lactarius chrysorheus
Lactarius decipiens
Lactarius fulvissimus
Lactarius glycosmus
Lactarius helvus
Lactarius necator
Lactarius obscuratus
Lactarius pubescens
Lactarius quieticolor
Lactarius quietus
Lactarius rufus
Lactarius subdulcis
Lactarius tabidus
Lactarius theiogalus
Lactarius torminosus
Lactarius vellereus
Lactarius vietus
Leccinum holopus
Leccinum melaneum
Leccinum scabrum
Leccinum varicolor
Lepiota clypeolaria
Lepiota cristata
Lepista flaccida
Lepista gilva
Lepista inversa
Lepista nebularis
Lepista nuda
Leucoagaricus leucothites
Lyophyllum loricatum
Macrolepiota hortensis
Macrolepiota mastoidea
Macrolepiota procera
Macrolepiota rhacodes
Marasmius androsaceus
Marasmius oreades
Marasmius wettsteinii
Marasmius wynnei
Melanoleuca cognata
Melanoleuca melaleuca
Microcollybia cirrata
Mycena alcalina
Mycena aurantiomarginata
Mycena avenacea
Mycena chlorinella
Mycena cinerella
Mycena citrinomarginata
Mycena epipterygia
Mycena filipes
Mycena galopoda
Mycena inclinata
Mycena iodolens
Mycena maculata
Mycena polygramma
Mycena pura
Mycena rubromarginata
Mycena sanguinolenta
Mycena speirea
Mycena vitilis
Mycena zephirea
Panellus stypticus
Paxillus atrotomentosus
Paxillus filamentosus
Paxillus involutus
Pholiota aurivella
Pholiota carbonaria
Pholiota flammas
Pholiota flava
Pholiota lenta
Pholiota arrhenii
Pleurotus dryinus
Pleurotus pulmonarius
Pluteus cervinus
Pluteus romellii
Pluteus umbrosus
Psathyrella candolleana
Psathyrella gracilis
Psathyrella obtusata
Psathyrella piluliformis
Psathyrella sarcocephala
Psathyrella spadiceogrisea
Rhodocybe caelata

Rickenella fibula
Ripartites tricholoma
Russula aeruginea
Russula amethystina
Russula atropurpurea
Russula atrorubens
Russula badia
Russula betularum
Russula cessans
Russula coerulea
Russula cyanoxantha
Russula emetica
Russula firmula
Russula fragilis
Russula gracillima
Russula graveolens
Russula nigricans
Russula nitida
Russula ochroleuca
Russula paludosa
Russula parazurea
Russula puellaris
Russula risigallina
Russula sardonina
Russula sphagnophila
Russula turci
Russula vesca
Russula xerampelina
Stropharia aeruginosa
Stropharia luteonites
Suillus aeruginascens
Suillus bovinus
Suillus grevillei
Suillus luteus
Tephrocye palustris
Tricholoma flavobrunneum
Tricholoma sulphureum
Tricholomopsis rutilans
Tubaria furfuracea
Tubaria pellicula
Xerocomus badius
Xerocomus chrysenteron
Xerocomus parasiticus
Xeromphalina campanella
Xerula radicata

GASTEROMYCETES s.l.

Calvatia excipuliformis
Cyathus striatus
Lycoperdon foetidum
Lycoperdon molle
Lycoperdon perlatum
Lycoperdon pyriforme
Phallus impudicus
Scleroderma citrinum
Scleroderma verrucosum
Sphaerobolus stellatus

MYXOMYCETES

Fuligo septica
Lycogala epidendron

Jde vesměs o terení určení.
Přehled byl sestaven za
účelem
demonstrace aktuálního stavu
mykoflorý.